

(/)

🏠 (/)

> Vikingetid og Middelalder (<http://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/vikingetid-og-middelalder-13-13-13-13>)

> Bøger (<http://www.historie-online.dk/boger>)

> Anmeldelser (<http://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5>) > Oldtidssagaer

← **Forrige artikel** (<http://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/vikingetid-og-middelalder-13-13-13-13/togtet>)

Oldtidssagaer

Kategori: Anmeldelser

Visninger: 801

Del artikel: **f** (<https://www.facebook.com/sharer/sharer.php?u=http://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/vikingetid-og-middelalder-13-13-13-13/oldtidssagaer>)

t (<https://twitter.com/home?status=>. Aktiviteten kan ses på <http://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/vikingetid-og-middelalder-13-13-13-13/oldtidssagaer>)

in (<http://www.linkedin.com/shareArticle?mini=true&url=http://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/vikingetid-og-middelalder-13-13-13-13/oldtidssagaer&title=>)

13/oldtidssagaer&title=)

Oldtidssagaer

Annette Lassen (red.)

Gyldendal. 592 sider. 249,95 kr.

Af Anders Ellegaard

Oldtidssagaerne eller fornalderssagaerne handler om tiden før landnam i Island (870-930). Det vil sige, at de foregår i vikingetiden i Danmark, Norge, Sverige, England, Irland og Rusland. Sagaerne blev nedskrevet meget senere (1100-1400 e. Kr.) end den tid, de foregår i. Island og kristendom er nævnt enkelte steder, hvilket måske skyldes, at sagaerne er nedskrevet på Island af munke eller kristne skriftlærde.

Oldtidssagaerne består af 29 sagaer og 7 totter (korte tekster) og kan inddeles i tre grupper: Heltesagaer, Eventyrsagaer og Vikingsagaer. Den første gruppe, som er de ældste, slutter ofte med heltens tragiske død, medens de to andre er mere muntre og ofte har en lykkelig afslutning.

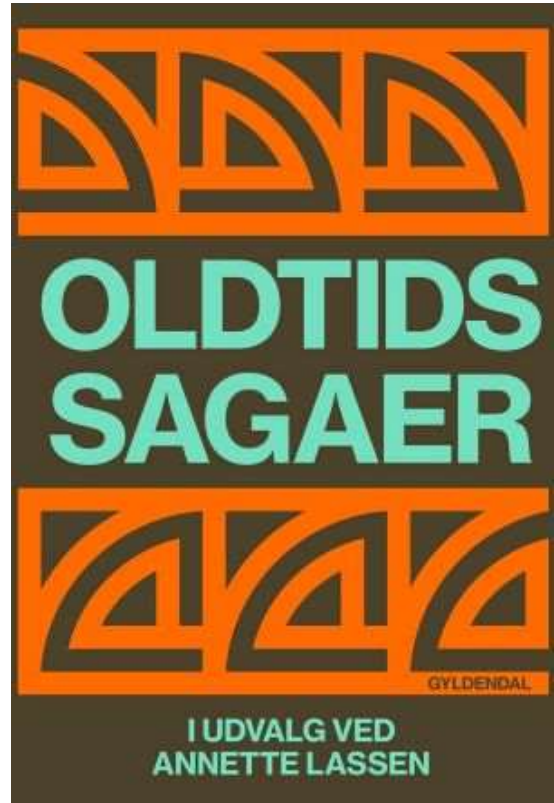
Personer i oldtidssagerne er konger, dronninger, kammerpiger, friller, stridskarle, helte, skjoldmøer, møkonger, kæmper, bersærker, vølver, dværge, trolde, jætter, vilde krigskøer og drager. Og guderne gik på jorden og blandede sig; for eksempel Odin, Tor, Frej og Ægir. Og nogle helte havde forheksede våben og tøj, som var lavet af dværge. Og der er mystiske hændelser, drømme og drømmetydning, trolddom og sejd. - You name it, we got it!

Annette Lassen er docent ved Arni Magnusson-instituttet i Island. Hun har nyoversat mange af oldtidssagaerne og andre gamle skrifter. Hver generation bør have sin nyoversættelse, fordi sprog og sprogbrug hele tiden udvikler sig. Gyldendal har tidligere udgivet alle oldtidssagaer og totter med oversætternes kommentarer i 8 bind med træsnit af Peter Brandes.

Til denne bog har Annette Lassen skrevet forordet og udvalgt 13 oldtidssagaer, to totter (korte noveller) og en dødssang: Vølsungernes saga – Ragnar Lodbrogs saga – Ragnar Lodbrogs dødssang - Rolf Krakas saga – Sagaen om Bose og Herrød – Sagaen om Hervør og Hejdrek – Asmund Kæmpedræbers saga – Gøtreks saga – Rolf Gøtrekssøns saga – Ketil Høngs saga – Fridtjof den modiges saga – Sagaen om Den enarmede Egil og Asmund Bersærkerdræber – Ganger-Rolfs saga – Sagaen om Yngvar den vidtberejste. De to totter er Totten om Heden og Høgne samt Totten om Norne-Gæst.

I disse sagaer er mænd rigtige mænd eller uslinge, og kvinderne er rigtige kvinder eller onde, hævnerrige og rænkefulde. Heltene er store, stærke og fåmælte. Heltinderne er smukke og mestrer alle kvindesysler, selv om de nogle gange optræder som mænd og går i krig, inden de møder den rigtige mand og bliver gift og får børn. Heltene drog ud for at vinde slag, land, rigdom, venskaber og måske brude. Heltinderne blev gift (mest efter aftale, men fædrene forlangte ofte deres accept) og fik sønner og døtre eller hævnede sig som svar på en uret eller fornærmelse.

I dette udvalg af sagaer kan læseren møde Sigurd Favnersbane, som slog dragen Favner ihjel med et forhekset sværd og tog guldet den lå på; om Brynhilds og Gudruns kamp om Sigurd; om Ragnar Lodbrog, som dræbte en drage, som lå rundt om Tora Borghjorts hus, og hans møde med Kraka som han fik fire sønner med, og hans død i slangegården; Rolf Krake som knyttes til Lejre; om den liderlige Bose, som forfører bondepiger; om kong Hejdreks kamp på gåder med Gæst, som er Odin; og man kunne blive ved side op og side ned med at nævne navne og begivenheder, og hvis en instruktør mangler inspiration til store slagscener, kan han eller hun læse Ganger-Rolfs saga.

Totten om Nornegæst er skrevet om overgangen fra asatro til kristendom. Gæst er tre hundrede år gammel og har mødt eller kæmpet med nogle af de i sagaerne navngivne konger eller personer. Ved sin fødsel blev han spået, at han kun ville få så kort et liv, som det ville tage et lys at brænde ned. Lyset havde han gemt indtil nu. Efter han er blevet døbt af den kristne kong Olav Trygvessøn af Norge, dør han samtidig med, at lyset går ud. Meget smukt og poetisk.

Det skal nævnes, at i en del af de udvalgte sagaer er der indlagt strofer, som ofte udlægges som værende meget gamle og originale, idet ord og kenninger/poetiske omskrivninger antages at være kendte og ikke til at ændre.

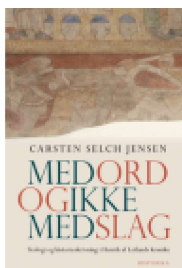
Bagerst i bogen er der en ordliste med forklaringer på nogle af de "gamle" ord, som ikke kan eller skal ændres eller oversættes til nudansk.

Her er et godt udvalg af oldtidssagaer, som kan få én til at smile, grine eller spærre øjnene op, medens blodet sprøjter om ørerne.

[Historie-online.dk, den 21. september 2021]

← **Forrige artikel** (<http://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/vikingetid-og-middelalder-13-13-13-13/togtet>)

SE RELATEREDE ARTIKLER

MED ORD OG IKKE MED SLAG

(<http://www.historie-online.dk/boger/med-ord-og-ikke-med-slag>)

**KONGELIGE MORD I
DANMARKSHISTORIEN**

(<http://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/vikingetid-og-middelalder-13-13-13-13/kongelige-mord-i-danmarkshistorien>)

**ROYAL CASTLES DURING THE
14TH CENTURY**

(<http://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/vikingetid-og-middelalder-13-13-13-13/royal-castles-during-the-14th-century>)
